

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.35.116/2023/7.

A tanács tagjai: Dr. Kurucz Krisztina a tanács elnöke
Dr. Horváth Tamás előadó bíró
Dr. Hajnal Péter bíró
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró
Dr. Rák-Fekete Edina bíró

A felperes: felperes1
cím1

A felperes képviselője: Dr. Jobbágy Ügyvédi Iroda
ügyintéző: Dr. Jobbágy Krisztina ügyvéd
cím2

Az alperes: Agrárminiszter
cím3

Az alperes képviselője: Dr. Kovács Kond Ügyvédi Iroda
ügyintéző: Dr. Kovács Kond ügyvéd
cím4

A per tárgya: támogatási ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Pécsi Törvényszék 2023. április 12. napján kelt 7.K.700.592/2022/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 7.K.700.592/2022/15. számú ítéletét megváltoztatja, az alperes EUJF/1041-1/2022. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - megsemmisíti, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi.

Kötelezi az alperest, fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 187.500 (azaz száznyolcvanhétezer-ötszáz) forint elsőfokú perköltséget.

A kereseti és a felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Magyar Államkincstár (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a felperes 2019. május 3. napján benyújtott tejhasznú tehéntartás támogatás iránti kérelme folytán a 2020. április 6-án kelt 593/5401/51/3/2019. iktatószámú (3071402607 vonalkódú) határozatával az igénynek 17 egyed tekintetében helyt adott és 1.765.533 Ft támogatási összeget állapított meg.

[2] Ezt követően a 2022. január 26 napján meghozott 593/5401/51/4/2019. iktatószámú (3343032073 vonalkódú) határozatával (a továbbiakban: elsőfokú határozat) az 593/5401/51/3/2019. iktatószámú határozatát visszavonta, a kérelmet elutasította, felperest 653.262 Ft erejéig a támogatásból kizárta és megállapítva, hogy az 1.765.533 Ft támogatási összeg jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül, a visszafizetésére kötelezte.

[3] A fellebbezés alapján eljáró alperes a 2022. március 26. napján meghozott EUJF/1041-1/2022. számú határozatával (a továbbiakban: másodfokú határozat) az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[4] Döntését a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 1. § 16. pontjára, 6. § d) pontjára, 8. § (1) bekezdésére, 9. § (6) bekezdésére, 13. § (1), (3) és (6) bekezdéseire, a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Támogatási tv.) 26. § (3) bekezdés 4. b) pontjára, 38. § (7) bekezdésére, 43. §-ára, 46. § (1)-(2) bekezdéseire, 47. §-ára, a 69. § (1) bekezdés a) pontjára alapította. Hivatkozott továbbá a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról szóló, az Európai Parlament és Tanács 2013. december 17-i 1306/2013/EU rendeletének (a továbbiakban: 1306/2013/EU rendelet) 59. cikkére. Utalt az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer, a kifizetések elutasítására és visszavonására vonatkozó feltételek, valamint a közvetlen kifizetésekre, a vidékfejlesztési támogatásokra és a kölcsönös megfeleltetésre alkalmazandó közigazgatási szankciók tekintetében történő kiegészítéséről szóló, a Bizottság 2014. március 11-i 640/2014/EU rendelet (a továbbiakban: 640/2014/EU rendelet) 30-32. és 34. cikkeire is.

[5] Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) alperes értelmezésében nem terjed ki az agrártámogatásokra, mert a Támogatási tv. speciálisan a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokkal kapcsolatos hatósági eljárásokra vonatkozik, rendelkezései az agrártámogatásokra alkalmazandó sui generis eljárási szabályoknak tekintendők. Ezt a megállapítást a jogalkotó az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi LX. törvény (a továbbiakban: Mód. tv.) 20. §-ához fűzött indokolásában rögzítette.

[6] Indokolása szerint a kérelmezett egyedek ellését 2019. márciusban a felperes azért jelentette be, hogy a támogatás elnyeréséhez szükséges feltételeket mesterségesen megteremtse. A támogatás jóváhagyását követően, 2020. márciusban az elléseket a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) részére benyújtott bizonylatokon törölte.

[7] A Támogatási tv. 38. § (8) bekezdése alapján az alperes megállapította, hogy a 2019. támogatási évre a támogatási feltételeknek 11 állat megfelelt, és 6 állat nem felelt meg.

[8] Rögzítette, hogy amennyiben az adminisztratív vagy helyszíni ellenőrzés szerint a kérelemben foglaltak nem felelnek meg a valóságnak, az 1306/2013/EU rendelet 59. cikke, továbbá a 640/2014/EU rendelet 30-32. és 34. cikkei szerinti eljárást kell alkalmazni, továbbá az 1306/2013/EU rendelet alkalmazási szabályainak az integrált igazgatási és kontrollrendszer, a vidékfejlesztési intézkedések és a kölcsönös megfeleltetés tekintetében történő megállapításáról szóló, a Bizottság 2014. július 17-i 809/2014/EU rendelet (a továbbiakban: 809/2014/EU rendelet) 42. cikkét is.

A kereset és az alperes védekezése

[9] A másodfokú határozatnak az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítése és az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására kötelezése érdekében a felperes keresetet nyújtott be.

[10] Álláspontja szerint a másodfokú határozat sérti a Támogatási tv. 55. § (4b) bekezdés e) pontjának *eb)* alpontjában foglaltakat, mivel az alperes nem tett eleget indokolási kötelezettségének. A marhalevelek kiállításáról szóló 21/1996. (VII. 9.) FM rendelet 1. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a marhalevél hatósági bizonyítvány, amellyel igazolta a vitatott ellések megtörténtét. E tárgyban a tényállás teljes körű tisztázása a Támogatási tv. 43/B. § alapján az elsőfokú hatóság feladata, és az 57/C. § (5) bekezdése értelmében az alperesnek lehetősége lett volna arra, hogy kiegészítő bizonyítást folytasson, amit elmulasztott.

[11] Az alperes a kereset elutasítását kérte, fenntartva a határozatában foglaltakat.

A jogerős ítélet

[12] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[13] Indokolásában kiemelte, hogy a támogatásra való jogosultságnak a támogatási időszak teljes időtartama alatt fenn kell állnia és e feltételnek az ENAR- nyilvántartásban ellenőrizhetőnek kell lennie. A Jogcímrendelet 9. § (6) bekezdése szerint csak azon adatok vehetők figyelembe, amelyek az ellenőrzés időpontjában szerepelnek az ENAR rendszerben. Ezzel egyező megállapításra jutott a Kúria a KGD2019. 163. számú eseti döntésében is, rögzítve, hogy az adott támogatási jogcím tekintetében igényelt állatokra vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon adatok tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, amelyeket az ENAR-nyilvántartásban a támogatási kérelem benyújtási időszakának végéig bejelentettek, és amelyek az ENAR-nyilvántartásban szerepelnek. Alaptalan ezért az a felperesi érvelés, hogy miután a támogatási kérelem benyújtásakor a feltételek fennálltak, az utólagos módosításnak nincs jelentősége.

[14] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az ENAR-nyilvántartásban a támogatási időszak teljes tartama alatt 6 egyed adatai nem szerepeltek, ami ellentétes a Jogcímrendelet 13. § (1) bekezdés *a)* pontjával, és a (3) bekezdés *b)* pontjával, ezért helytállóan hivatkozott az alperes a Támogatási tv. 69. § (1) bekezdés *a)* pontjára. Nem volt jelentősége, hogy a felperes szándéka mire irányult, csak annak, hogy az ellések szerepeltek-e a nyilvántartásban. Nem osztotta továbbá azon felperesi érvelést sem, hogy az alperesnek illetve az elsőfokú hatóságnak bizonyítást kellett volna lefolytatnia.

[15] Hivatkozott a Mód. tv.-re, melynek 20. § *a)* pontja módosította a Támogatási tv. 1. §-át, és a törvényi indokolás szerint a támogatási eljárás sui generis eljárási típus, azaz még szubszidiárius jelleggel sem merülhet fel az Ákr. alkalmazása.

[16] Mindezek alapján az alperes által hivatkozott 640/2014/EU rendelet 31. cikk (2) bekezdése szerint - a (3) bekezdéssel összhangban - megállapított szankciómérték meghaladta az 50 %-ot, így az elsőfokú bíróság jogszerűnek ítélte a teljes támogatás visszafizetésre kötelezést és a támogatásból történő kizárást.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy keresetének a Kúria adjon helyt és az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően semmisítse meg. Az elsőfokú bíróság téves indokokkal támasztotta alá rendelkezését, ezáltal helytelen jogi következtetéseket vont le akkor, amikor a kereset elutasításáról döntött.

[18] Az általa igényelt termeléshez kötött tejhasznú tehéntartás támogatás nem többéves program keretében igényelhető támogatás, a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló Európai Parlament és a Tanács 1307/2013/EU rendelete 52. cikk (6) bekezdése szerint ez éves támogatási forma. Támogatási kérelmet az igénylőknek tárgyévente külön-külön kellett benyújtaniuk (Jogcímrendelet 13. § (4) bekezdés), és a Kincstár által a termeléshez kötött közvetlen támogatások fajlagos mértéke is tárgyévente került megállapításra [Jogcímrendelet 2. § (3) bekezdés]. Maga a Jogcímrendelet

8. § (1) bekezdése is akként rendelkezik, hogy a támogatás állategyedek után, naptári évenként kerül megállapításra. Mindebből következően a támogatási időszaknak a Jogcímrendelet 1. § 14. pontjában megjelölt időtartama nem azt jelenti, hogy az adott támogatási jogcím vonatkozásában ezalatt az időszak alatt kellene fennállniuk a támogatási feltételeknek, illetve végig teljesülniük a vállalt kötelezettségeknek.

[19] Az erre vonatkozó elsőfokú bírósági indokolás azért is téves, mert a támogatási időszakot, ha több éves támogatási program időszakaként értelmeznénk, úgy az igénylőnek az időszakot megelőzően egy kérelmet kellett volna benyújtania, melyet a hatóságnak jóvá kellett volna hagynia és az időszak alatt a támogatást évente kifizetési kérelem benyújtásával vehette volna igénybe. A jogerős ítélet olyan kötelezettség be nem tartását állapította meg, ami a Jogcímrendeletből nem következik. A Jogcímrendelet - a támogatási kérelem benyújtását és elbírálását követő - módosításának visszamenőleges hatályú alkalmazásával a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (2) bekezdés és a Támogatási tv. 5. § f) pont tilalmát is sérti az ítélet. A támogatási kérelem 2022. évi ellenőrzése tehát időn túli ellenőrzésnek minősül.

[20] Hangsúlyozta a felperes, hogy az ellések ténye a nyilvántartásba határidőben bejelentésre került, a támogatási kérelem eredeti ellenőrzésének időpontjában a hatóság azt megfelelőnek találta, ezt maga az alperes sem vitatta. Az ellés ténye tehát, mint támogatási feltétel az esetben a támogatási időszak alatt mindvégig fennállt. A Jogcímrendelet 9. § (6) bekezdéséből nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a jogosultsági feltételek megállapításához szükséges adatoknak a támogatási időszak végéig a nyilvántartásban szerepelnie kellene. Az elsőfokú bíróság téves álláspontja ahhoz vezetne, hogy a támogatott egyedet a támogatást igénylő nem adhatná el, nem vághatná le 2022. december 31-ig annak ellenére, hogy a tejhasznú tehéntartási támogatási jogcím esetében a jogszabály nem határoz meg olyan birtokon tartási időszakot, amely során az egyedek nem kerülhetnek ki a tenyészetből.

[21] Helytelenül értelmezte az elsőfokú bíróság a KGD.2019.163 számú döntésben foglaltakat is, mivel abban a Kúria azt rögzítette, hogy a Jogcímrendelet 9. § (6) bekezdésével összhangban az ENAR nyilvántartásban a támogatási kérelem benyújtási időszak végéig bejegyzett adatok fogadhatók el. Ez a megállapítás éppen a felperes érvelését erősíti. A jogerős ítéletben nem található olyan konkrét jogszabályi rendelkezés sem, amely a bejegyzés fennálltának határidejéről rendelkezne, ezért a döntés sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdésében foglaltakat is.

[22] A felperes hivatkozott a Kúria Kfv.IV.35.289/2018/9. számú ítéletének [29] bekezdésére, amely szerint az elsőfokú bíróság részéről a tejhasznú tehéntartás támogatási jogcím jellegének téves meghatározását támasztja alá.

[23] A feltételek mesterséges megteremtésére, mint jogszabálysértő magatartásra az elsőfokú hatóság nem hivatkozott, az elsőként a másodfokú határozatban került megállapításra. Az alperes a mesterséges körülményekre történő utalással új meg nem felelési indokot, szankciót megalapozó körülményt rögzített határozatában, mellyel szemben a közigazgatási eljárás során védekezni már nem tudott, vonatkozó érvelését az elsőfokú

bíróság ítéletében nem is vizsgálta. Mindezek miatt az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 341. § (1) bekezdését.

[24] Téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása is, hogy a marhaleveleket az alperesnek nem kellett vizsgálni, erre a következtetésre a Támogatási tv. 57/C. § (1) bekezdés téves értelmezésével jutott. Az alperesnek ugyanis kötelezettsége volt a fellebbezéssel támadott döntés, valamint magának az elsőfokú eljárásnak, a jogorvoslati kérelemnek és mellékleteinek vizsgálata, aminek nem tett eleget.

[25] Vitatta továbbá az elsőfokú bíróságnak az Ákr.-rel kapcsolatos álláspontját, e körben hivatkozott a Kúria Kfv.IV.35.393/2022/6. számú döntésében kifejtettekre.

[26] A felperes rámutatott, hogy az alperes által meg nem felelőnek talált 6 anyaállat közül mindösszesen 1 esetben nem került helyreállításra a megszületett borjú, illetve az ellés ténye. Ebből kifolyólag legfeljebb az 1 nem megfelelő egyedre tekintettel lehetett volna szankciót kiszabni. A kérelmezett 17 egyedet figyelembe véve az 1 nem megfelelő egyed aránya 6,25 % (szemben az alperes által megállapított 55 %-kal), tehát esetben a támogatási összeg 6,25 %-kal történő csökkentésének szankcióját lehetett volna alkalmazni a támogatási kérelem teljes elutasítása helyett. Az elsőfokú ítéletben téves ezért az a megállapítás, hogy jogszerű a teljes támogatás visszafizetésére kötelezés és a támogatásból történő kizárása.

[27] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[29] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdés, valamint 100. § (2) bekezdés *b)* pont alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogsértések körében vizsgálhatja felül.

[30] Az ügyben az elsődleges jogkérdés az, hogy a tejhasznú tehéntartási támogatási kérelem benyújtásakor kell-e a kérelem feltételeinek fennállnia és a későbbi módosításoknak, törlésnek nincs jelentősége, avagy a támogatásra történő jogosultságnak a támogatási időszak teljes időtartama alatt meg kell lennie.

[31] A Jogcímrendelet 13. § (1) bekezdése rögzíti: tejhasznú tehéntartás támogatásra az a mezőgazdasági termelő jogosult, aki vagy amely

a) nőivarú, legalább egyszer ellett szarvasmarhát tart tejtermelés céljából, amelynek kora a támogatási kérelem benyújtási évének március 31-én legalább huszonhárom hónap,

b) gondoskodik a tenyészetében lévő állatállományának a Szarvasmarha ENAR rendelet szerinti jelöléséről és nyilvántartásáról, és

c) a kérelmezett állatállományát a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában gümőkór-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartja.

[32] Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése szerint támogatás azon (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelő tejhasznú tehenek után igényelhető, amelyek a tárgyév március 31-én a mezőgazdasági termelő tenyészetében találhatóak, de nem a tárgyév március 31-én kerültek a mezőgazdasági termelő tenyészetébe, és

a) hivatalos tejtermelés-ellenőrzés alatt állnak,

b) az ENAR-nyilvántartásban tejhasznú fajtakódon nyilvántartott tejhasznú tehenek, vagy

c) amelyek tartója megfelel a kistermelői étel-miszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak.

[33] A perbeli esetben a támogatási időszak a Jogcímrendelet 1. § 14. pontja szerint 2015. január 1. – 2022. december 31. volt, a 8. § (1) bekezdése szerint azonban a támogatás állategyedenként, naptári évenként és mezőgazdasági termelőnként egy alkalommal kerül megállapításra azzal, hogy az állategyed után az állategyed élete során egy típusú termeléshez kötött közvetlen támogatás vehető igénybe.

[34] A felperes által igényelt termeléshez kötött tejhasznú tehéntartás támogatás tehát nem olyan többéves program keretében igényelhető támogatás, amely esetében a több évig tartó kötelezettségvállalási időszakra szükséges az egyes kötelezettségek vállalása. Éves (évenkénti) a támogatás, a többéves támogatási időszakon belül éves támogatásigénylés és éves támogatás elszámolás történik.

[35] A támogatási feltételeket illetően a támogatási időszak Jogcímrendelet 1. § 14. pontjában megjelölt időszaka sem azt jelenti, hogy adott támogatási jogcím vonatkozásában ez alatt az időszak (2015. január 1. – 2022. december 31.) alatt kell fennállniuk a feltételeknek, illetve végig fenn kellene állniuk a csak az adott naptári napra teljesüléssel vállalt kötelezettségeknek. Jelen ügyben a Jogcímrendelet idézett 13. § (3) bekezdése szerinti, a tárgyév március 31-én a mezőgazdasági termelő tenyészetében található tejhasznú tehenek adják a támogatás bázisát. A tejhasznú tehéntartási támogatási jogcím esetében tehát a jogszabály nem határoz meg olyan birtokon tartási időszakot, amely során a támogatott egyedek nem kerülhetnek ki a tenyészetből, azaz utóbb például eladhatók, levághatók.

[36] A Kúria a továbbiakban azt értékelte, hogy a támogatási feltételeknek való megfelelés az alperes által hogyan vizsgálható.

[37] A Támogatási tv. 43/A. §-a szerint amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a 26. § (1) bekezdés *a)-e)* és *g)* pontjaiban, valamint a (3) bekezdés 1-42. pontjaiban meghatározott nyilvántartási rendszerek adatait használja fel a kérelmek vagy pályázatok megfelelőségének vizsgálatához, abban az esetben a kérelem vagy a pályázat benyújtása és a döntés meghozatala során a 26. § (1) bekezdés *a)-e)* és *g)* pontjaiban, valamint a (3) bekezdés 1-42. pontjaiban meghatározott nyilvántartási rendszerekben az ügyfél által, a kérelem benyújtását követően kezdeményezett visszamenőleges módosítások nem fogadhatók el, amennyiben a módosítás az intézkedésben való részvétel feltételeinek utólagos teljesítésére vagy a kérelem kedvezőbb elbírálására irányul. A támogatási feltételeknek való megfelelés már értelmezett időbeliségére vonatkozóan a Jogcímrendelet 13. § (1) bekezdése ugyanakkor meghatározza a nyilvántartásoknak való megfelelési követelmény mibenlétét. A visszamenőlegesség kérdése nem vizsgálható függetlenül attól a körülménytől, hogy a feltételeknek - anyagi jogi szabálynál fogva - évenként egy adott naptári napon kell megfelelni.

[38] A tejhasznú tehenekre vonatkozó támogatás időbeliségének szempontjait a Kúria már több határozatában érintette. Továbbra is irányadónak tekinti a Kfv.I.35.021/2023/8. számú döntése [24], [25] bekezdéseiben és a Kfv.I.35.112/2023/5. számú ítélete [25] bekezdésében foglaltakat.

[39] A Kúria szerint téves az elsőfokú bíróság azon állítása, hogy az ENAR rendszerben azért is kell minden nyilvántartási adatnak a támogatási időszak teljes időtartama alatt szerepelnie, mert a jogosultsági feltételeknek a támogatási időszak teljes időtartama alatt ellenőrizhetőnek kell lenniük, ugyanis ez a kíváncsi ellentétben áll Jogcímrendelet idézett 13. § (3) bekezdésével, amely a jogosultságot egyértelműen egy adott határnaphoz képest határozza meg. Az elsőfokú hatóság 2022. január 19. napján az ENAR-nyilvántartásból történő lekérdezése során tehát nem kérhette volna számon az ENAR-nyilvántartás alapján az egyedszám akkori eltérését a támogatott állapothoz viszonyítva.

[40] Kérdés volt a felülvizsgálat során az is, hogy az ügyféli jogok az eljárásban miként alakulnak. Az alperes hivatkozott a Támogatási tv. 38. § (8) bekezdésére, miszerint az intézkedésekben való részvétel során az ügyfélnek kell a jogosultsági feltételek meglétét hitelt érdemlően bizonyítania. Az ügyfelet terheli továbbá a kérelemmel, illetve a pályázattal összefüggésben tett bármilyen nyilatkozatával, állításával, valamint mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által megállapított ténnyel szemben a bizonyítási kötelezettség.

[41] Az elsőfokú bíróság utalt a Támogatási tv. 43/B. §-ára, melynek értelmében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le. Szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt. Törvény előírhatja, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a határozatát kizárólag valamely bizonyítási eszközre alapozza, továbbá jogszabály meghatározott ügyekben kötelezővé teheti valamely bizonyítási eszköz alkalmazását, illetve előírhatja valamely szerv véleményének a kikérését.

[42] A Támogatási tv. 46. § (1) és (2) bekezdései szerint e törvény ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseit a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervnek a kérelemmel kapcsolatos adminisztratív és helyszíni ellenőrzésével, a helyszíni szemlével összefüggő eljárásban, valamint abban az esetben kell alkalmazni, ha a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv eljárása során egyidejűleg, mint hatáskörrel rendelkező hatóság, a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó helyszíni ellenőrzést hajt végre (a továbbiakban együttesen: ellenőrzés). Az ellenőrzés során vizsgálni kell, hogy a kérelemben, a pályázatban, illetve a döntést követően a határozatban, illetve a hatósági szerződésben foglalt adatok, tények, körülmények megfelelnek-e a valóságnak, az intézkedésben való részvétel feltételeit megállapító jogszabályban, illetve a pályázati felhívást tartalmazó közleményben foglaltaknak.

[43] A Támogatási tv. 47. § (3) bekezdése értelmében a kérelem megalapozottsága a döntést megelőzően és azt követően is ellenőrizhető. E törvény 69. § (1) bekezdés a) pontja szerint az intézkedésben való részvétellel összefüggésben megállapított jogosultság vagy az igénybe vett támogatás egésze vagy egy része jogosulatlannak minősül, amennyiben az ügyfél a támogatási feltétel vonatkozásában valótlan tényről közöl.

[44] A Kúria megállapítja, hogy mindezeket az eljárási szabályokat az Ákr.-rel összhangban kell értelmezni, az Ákr. 8. § (3) bekezdés szerint ugyanis - miniszteri rendelet kivételével - jogszabály az Ákr. szabályaival összhangban álló, kiegészítő rendelkezéseket állapíthat meg. Jelen ügyben ez azt jelenti, hogy a bizonyítás az általános rend szerint folytatandó le, az nem mellőzhető, de figyelemmel kell lenni a Támogatási tv. szabályaira is.

[45] Mindez konkrétan azzal a tartalommal bír, hogy az ENAR-nyilvántartás mellett a felperes által felajánlott marhaleveleket, mint bizonyítási eszközt a közigazgatási eljárásban a bizonyítás részévé kellett volna tenni. Az elsőfokú bíróság megsértette tehát a Kp. 85. §-át is.

[46] A Kúria ezt követően vizsgálta az Ákr. alkalmazását illetően a Mód. tv. 20. §-ához fűzött indokolás figyelembe vehetőségét. A Kfv.VI.35.394/2022/5. és a Kfv.I.35.420/2022/6. számú ítéletek az Ákr., a Támogatási tv., a Mód. törvény normáinak, az utóbbi indokolása és a Jat. 18. § (4) és (5) bekezdéseinek elemzése alapján már megállapították, hogy a jogszabályi indokolás nem írhatja felül a törvény szövegét, nem tághatja akként, mint ami önálló tartalmat hordoz, illetve kifejezetten ellentétes lenne a törvényi rendelkezésekkel.

[47] Jelen ügyben ezért a Kúria a Mód. tv.-nek a Támogatási tv. 1. §-a változásához fűzött indokolása mellőzéséről döntött. Megállapítja egyúttal, hogy az elsőfokú bíróság a Mód. tv. indokolása értelmezését illetően a Jat. 18. § (5) bekezdésébe ütközően jogellenes következtetésre jutott.

[48] Összességében az alperes határozata sérti a Jogcímrendelet 13. § (3) bekezdését, 9. § (6) bekezdését, a Támogatási tv. 43/A. §-át, az Ákr. 8. §-át, a Jat. 18. § (5) bekezdését. Az elsőfokú bíróság ítélete ezen jogellenességek megállapításának mellőzése miatt ugyanezen jogszabályi rendelkezéseket sérti, ami továbbá a Kp. 89. §-ának sérelmére vezetett.

[49] Mindezek folytán a Kúria a közigazgatási eljárás feltárt hibái miatt a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés *b)* pontja alkalmazásával úgy változtatta meg, hogy a támadott határozatot - az elsőfokú közigazgatási határozatra is kiterjedően – megsemmisítette, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

[50] Az új eljárás során az elsőfokú hatóságnak az ágazati szabályok mellett alkalmaznia kell az Ákr. irányadó előírásait, a Jogcímrendeletnek a támogatás időbeliségére vonatkozó speciális szabályait érvényre kell juttatnia, a bizonyítási eljárásról a felperest értesítenie kell, és az általa benyújtott bizonyítékokat értékelnie szükséges.

A döntés elvi tartalma

[51] *Tejhasznú tehéntartás mezőgazdasági támogatására vonatkozóan speciális szabályként a Jogcímrendelet, különös jogszabályként a Támogatási törvény és általános normaként az Ákr. alkalmazandó.*

[52] *A jogcímrendelet alapján a tejhasznú tehéntartás többéves támogatási időszakán belül éves támogatás azon tejhasznú tehenek után igényelhető, amelyek a tárgyév március 31-én a mezőgazdasági termelő tenyészetében találhatóak, függetlenül az állomány benyújtási határnapot követő, a szokásos gazdálkodás folytán való változásától.*

Záró rész

[53] A pervesztes alperes köteles a felperes részére megfizetni a Kp. 35. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó, a Pp. 83. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Pp. 81. § (1) bekezdése szerinti elsőfokú eljárási költséget. Felülvizsgálati perköltség megállapítása a felperes konkrét kérelme hiányában nem volt megállapítható.

[54] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (1) bekezdése értelmében feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint való illetékmentessége folytán az állam terhén marad, figyelemmel a Kp. 35. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdésére.

[55] Az ítélet elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § *d)* pontja zárja ki.

[56] Tárgyalás tartását a felek egyike sem kérte, és azt a Kúria sem tartotta szükségesnek. A felülvizsgálati kérelmet ezért a Kúria tárgyaláson kívül bírálta el a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdésének megfelelően

Budapest, 2023. október 26.

Dr. Kurucz Krisztina sk. a tanács elnöke

Dr. Horváth Tamás sk. előadó bíró

Dr. Hajnal Péter sk. bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk. bíró

Dr. Rák-Fekete Edina sk. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

...